

Dr. Kolláth György ügyvéd
 1122 Budapest, Városmajor u. 43.
 Tel/fax: 4570639 www.kollath.com
gkollath@t-online.hu

*Fővárosi Ítéltábla részére
 (a Fővárosi Bíróság útján)!*

Budapest

Fekete sas utca 3.

1027

Tisztelt Ítéltábla!

Ügyszám:22.P. 22.060/2005/11.

Alulírott, a személyesen eljáró Dr. Kolláth György ügyvéd, budapesti lakos, felperes (1122 Bp. Városmajor u. 43. sz.) a törvényes határidőn belül, a 2006. január 20-án kézhez vett bírósági határozathoz képest, 2006. január 24-én **fellebbezést nyújtok be a Fővárosi Bíróság 22.P.22.060/2005/11. számú ítélete ellen. Abban ui. a Dr. Papp Gábor ügyvéd (1067 Bp. Csengery u. 76. I/6. sz.) által képviselt Dr. Ungváry Krisztián alperest (1026 Bp. nyúl u. 14. sz.) az I. fokú bíróság a személyiségi jog megsértése miatt a Ptk. 84. § szerint több jótéteti lépésre kötelezte, azonban a keresetet részben el is utasította, megállapítván, hogy a felek lényegében 50-50 %-ban lettek pernyertesek és pervesztetek, s ehhez a bíróság jogkövetkezményeket is kapcsolt.**

1.) A felperes kéri, hogy a II. fokú bíróság változtassa meg az I. fokú ítéletet. A keresetnek - a 2. pontnak az I. fokú ítéletben elutasított kitétele kivételével („ a polgári demokratikus rendszerek teljes semmibe vétele...”) - teljes egészében adjon helyt, állapítsa meg a személyi jogsértést mind a négy kereseti tétel vonatkozásában, kötelezze az alperest mind a négy kereseti pont szerinti elégtétel adására, marasztalja az alperest mind az első, mind a másodfokú perköltségben, és a nem vagyoni kártérítés összegét a kereseti kérelemmel egyezően állapítsa meg.

2.) A felperes pernyerése esetében a II. fokú perköltséget a 30.000 Ft-os rezsióradíját alapul véve, az irányadó IM-rendeletben foglaltak bírói mérlegelésével, 20 %-os áfával megnövelt összeggel kéri megállapítani.

Indokolás

A felperes megítélése szerint az I. fokú bíróság az ügy tényállását kisebb-nagyobb hibák mellett, ám összességében helytálló módon állapította meg, de abból nem minden tekintetben vont le helyes jogi következtetést és jogkövetkezményt. Ebből következően az első fokú ítéletben alkalmazott jogi és ténybeli mérlegelés nem teljes mértékben helytálló: sem az elutasított kereseti pontok megítélése, sem pedig a nem vagyoni kár bizonyítottsága, és összecszerúsége tekintetében. Így megalapozatlanul foglalt állást az I. fokú bíróság a pernyerés-pervesztés arányai tekintetében is.

A felperes észrevételezi, hogy az ítélet indokolása őt „politikai” kérdések publicistájának is tartja. A felperes ennek az ellenkezőjét a perben is kellően kifejtve, igazolva – éppen a pártközi, politikai konfliktusok okán - nem vállal(t) politikai tisztséget, nem politizál, kizárólag jogi elemzést, kommentálást végez, ezért nem hivatalban lévő vagy a hatalomért versengő közszereplő. / Ez utóbbi minőség fennálltáról vagy kizárásáról az ítélet hallgat./ Szerepvállalásom kizárólag pártoktól független tisztség esetén jön számításba. Ilyenekre a felperes konkrétan utalt is, jelezve a szokásjogot a tisztségviselés előkészítése kapcsán, e körben nem volt vita a felek között. Emberileg és jogilag egyaránt elfogadható, hogy egyes magas tisztségek betöltésénél többen jönnek számításba, a válogatásnál lehetséges az, hogy a BM-es múlt „tisztázásához” kössék a jelölést (és nem a pályázást!), amit a bíróság tévesen vett figyelembe. Kétség esetén mód lett volna tanú-bizonyításra, de nem volt kétség.

Téves interpretálás az ítélet indokolásában, hogy a felperes „eredményesen nem pályázhat...”, mivel a perben indokolásként felhozott, és az alperes által nem cáfolt lehetőségek, tisztségek

/talán egy, a kamarai poszt kivételével/ nem pályázat útján töltenek be, nem is volt tehát mód pályázati okiratot, bizonyítékot stb. csatolni. A tárgyalási jegyzőkönyvben az alperes csupán nem értette a bizonyítékokat (2005. 05.098-i jkv. 3. old), de azok érdemét nem vonta kétségbe, holott azt a Pp. 163. § nyomán megtehetette volna. Iratellenes és megalapozatlan ítéletben azt állítani, hogy a felperes „saját elhatározásából nem pályázott”, oda ahová felkéri az embert, de nem írják ki nyilvános pályázatot, és már a felkérés is megtisztelő. A nem vagyoni kár lényege, hogy az is orvosolható, ami jogsértés híján esélyes lett volna, ám nem következhetett be. Ezzel szemben az ítélet itt többet állít, mint amit az alperes vitatott.

Az alperesi bizonyítás az ilyen perekben szokásosnak a 10 %-át sem érte el, az is inadekvát maradt, mégis a bírói mérlegelés több helyütt az alperesnek kedvezett. Pl. a nem vagyoni kártérítés kapcsán nem is érzékelhető, hogy mit, hogyan és miért vett vagy nem vett figyelembe a bíróság. Ennek lett a következménye, hogy a megítélt kártérítés 400.000 Ft-ban jelölte meg a becsület, a jóhírnév, és az emberi méltóság sérelmének díját, azt az összeget, amely alkalmas az okozott hátrány kiküszöbölésére, ill. csökkentésére. A kereseti követelést a bíróság eltúlzottnak találta (ítélet 6. old), és indokolása másként is eltér a nem vagyoni kártérítési ügyek bírósági gyakorlatától, mely ennek kapcsán súlyt helyez a felek magatartására, és a jogsértés jellegére, súlyára, körülményeire. Valójában a Ptk. 84. § (2) bekezdés alapján, külön indítvány híján is közérdekű célra fordítandó bírságot is kiszabhatott volna a bíróság. A periratok tanúsítják, hogy az alperes másutt, másokat is leszociálfasisztázott, lekommunistázott. Az alperes a PC anyagi háttérével a háta mögött lépett fel, ezt sem cáfolta senki, mégsem értékelte a bíróság. Az I. fokú ítélet argumentációja az, hogy csakis a burkolt ügynökvád, és a rendőrállami módszerek ajánlata, mint jogellenes hivatkozás a „súlyosan sértő az alkotmányjogász, publicista felperesre nézve”. Társadalmi, szakmai hitelességé kérdőjelezi meg ezzel (ítélet 5. old. utolsó előtti bekezdés). A per sokkal több érdemi mérlegelni valót hozott a felszínre ennél, de még az előbbiekből sem a kár-igény 40 %-os akceptálása következett volna, tekintve, hogy az ítélet maga is fele-fele arányt állít – tévesen. Az ítélet szóbeli kihirdetésekor az hangzott el, hogy 5 kereseti kérelem volt, lett belőle négy, ez az indok a nem vagyoni kártérítés alacsony mértékére, s a felperesi perköltségviselésre. Számszakilag sem stimmel, habár a mérlegelés nem számtani művelet.

Tárgyalási jegyzőkönyvek mutatják, hogy a kérdéses időszakban az alperes sem volt nyilvánosan a PC szakértője, nem is volt a PC a per II. r. alperese, és viszontkereset benyújtására sem került sor: többszöri bírói kérdés ellenére sem. Nem lehetne tehát reálisan az eseményeknek olyan látszata, hogy a peres felek között, oda-vissza alapon eldurvult vita folyt, ezért „lényegében 50-50 %-os” arányú döntés igazságos, és jogszerű. Sérelmes a felperesre nézve, ha gyakorlatilag egynek tekintik a jogsértőt és a sérelem elszenvédőjét. Mindez ui. a Ptk. 4-5 §-ával, a jóhiszeműség és tisztesség alapvető követelményével, ill. a jogok rendeltetésszerű gyakorlása elvével is ellentétes eredményre vezetne.

A felperes az „Alkotmány magyarázata c. szakkönyv / KJK Kerszöv, Bp. 2003./ alapul vételével idézi az Alkotmánybíróságnak a véleménynyilvánítás szabadságát (Alkotmány 61. §) kifejtő tételét L: 595. old. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a véleménynyilvánítás szabadsága *nem terjed ki a becsületsértésre alkalmas, valótlán tények közlésére akkor, ha a nyilatkozó személy kifejezetten tudatában van a közlés valótlanságának (tudatos hamis közlés) vagy foglalkozás, hivatása gyakorlásának szabálya szerint elvárható lett volna tőle a tények valóságtartalmának vizsgálata, de a véleménynyilvánítási alapjog felelős gyakorlásából adódó gondosságot elmulasztotta.* A véleménynyilvánítás szabadsága csak a bírálat, jellemzés, nézet és kritika szabadságát foglalja magában, de az alkotmányos védelem nem vonatkozik a tények meghamisítására. Ezen túlmenően a szabad véleménynyilvánítás olyan alkotmányos alapjog, amely *csak felelősséggel gyakorolható, s a valótlán tények közlésének elkerülése érdekében bizonyos kötelezettségekkel jár a közvélemény alakításában hivatásszerűen részt vevő személyek esetében.* A véleménynyilvánítás szabadsága ugyanakkor

kiterjed a becsületsértésre alkalmas, valóságnak megfelelő tények, információk közlésére is, amely szabadságnak az emberi méltóság, a becsület és a jóhírnév védelme külső korlátja lehet. 36/1994. (VI.24.) AB határozat, ABH 1994. 219., 223., 231.)” Mindez az elvi okfejtés döntően a büntetőjogi fenyegetettség alapja, de irányadó a polgári ítélezés számára is annyiban, amennyiben a vélemény-szabadság határait is kijelöli, s e jog felelős gyakorlását követeli meg. Már a minimalizált felperesi kereset is jelzi: míg a felperes az embereket megalázó, jogsértő ügynök-listák ellen emelt szót, addig az alperes – figyelmen kívül hagyva történelmi-kutatói szakmája törvényszerűségeit – a felperest támadja alpári módon. A felperesi kereset eleve idézi a DUNAGATE-ügyet, az abból származó, nagyrészt nyilvános információkat, s azok fellelhetőségét: Belügyi Szemle 1995. évi 4. szám. Nem jutott volna abszurd megállapításaira, következtetésére az alperes, ha kutatóként megnézi a számára kötelező olvasmányokat, sőt bennük azt is, hogy az alperesi érvelés nyilvános ellenérrendszerre a parlamenti híradást követően, 1990. március 3-án a napilapokban megjelent. Erre a per utolsó tárgyalásán a felperes kifejezetten utalt is, még nem tudni, hogy belekerült-e ez az információ a jegyzőkönyvbe. Egy mezei újságíró esetleg nem köteles tudni a fentieket, de egy történész-kutató, aki több éve e területtel foglalkozik, jóhiszeműség és szakmai felelősségérzet esetén ezeket nem hagyhatta volna figyelmen kívül – következképpen a mérlegelésnél a bíróság sem.

A felperes nem tudhatja objektíven értékelni önmaga szakmai-társadalmi státuszát, melyet az alperesi jogsértés megrendített. A felperes ugyanakkor úgy véli, hogy a nem vagyoni kárpótlás, mely „alkalmas” a jóvátételre, más összegű lehet pl. egy falusi gazdálkodó és egy széles körben ismert, feltehetőleg köztisztelőben álló alkotmányjogász esetében. Az I. fokú bíróság ezt nem mérlegelte, holott a kártérítésnél a károsult személye releváns volna.

A felperes álláspontja szerint mind a hatályos joggal, mind a bírósági gyakorlattal ellenkezik a 3. kereseti pontról született döntés („Elhazudni azonban nem kellene...”), miután annak indokolása is felszínes, téves, egyoldalú. Hasonló a helyzet a 2. kereseti pont vonatkozásában is, habár a felperes itt elismeri, hogy a 2. pont megítélése ambivalens, egyben példaértékű is lehet.

A felperes ismeretei szerint egységes és következetes a bírói gyakorlat abban a kérdésben, hogy ha valakit alaptalanul, bizonyítatlanul hazugnak titulálnak, az sérti a Ptk. vonatkozó rendelkezéseit. Az ítélet szóbeli indokolásában elhangzott, hogy ez csak általános megfogalmazás. Az írásba foglalt ítélet már azt állítja, hogy a kitétel nem egyértelműen a felperes személyére vonatkozik, hanem a Kádár-rendszerről szóló vélemény. Igaz, önmaga álláspontja ellen is ad érveket a bíróság, mégis téves a végkövetkeztetése. Az alperesi írás itt nem pusztán rendszerbírálatot közöl, hanem a felperest sértegeti: valódi rendszerbírálatkor ui. felesleges, ill. oda nem illő „az elhazudni nem kellene kitétel”. A mérlegelés azért is hibás, mert más konkrét személy neve elő sem jön az alperesi cikkben, hazudni ember tud, a Kádár rendszerről pedig a felperes egy szót sem szólt. A cikkeket nem kutatóként feldolgozó olvasó sem következtetne úgy, hogy itt más hazudhatott, mint a célba vett személy.

A per sok hónapon át tartott, és három tárgyalást vett igénybe. Az időmúlás eleve hátrányos volt a felperesre nézve, mert blokkolt engemet, ráadásul a büntető per érdemben még csak ezután indul. Ennek a pernek nyilvánvalóan lesz kihatása a büntetőjogi elbírására nézve is. Új bizonyítás felvételére, elrendelésére nincsen szükség, abban az alperesi közreműködés megerősödése nem várható. Körültekintőbb, igazságosabb bírósági mérlegeléssel megfelelő, jogerős döntés hozható. *A felperes kéri, hogy a T. Ítéletábla tárgyalás tartása alapján döntsön.* A fentiek alapján a felperes tisztelttel kéri az ítéletábla megváltoztató határozatát, s az alperes illetékfizetésre is kiterjedő marasztalását.

Budapest, 2006. január 24.

Tisztelettel:

Dr. Kolláth György ügyvéd, felperes 1122 Budapest, Városmajor u. 43.